

РАЗДЕЛ II

(Бенефициентът следва да вземе под внимание само онези разпоредби от Общите условия, отнасящи се до съответната дейност/сектор)

ОБЩИ УСЛОВИЯ

ЧАСТ А - ПРАВНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН II.1 - ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СТАТУТ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

II.1.1 Общи задължения и статут на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ:

- (а) са солидарно и еднолично отговорни за изпълнението на ПРОЕКТА в съответствие с разпоредбите и условията на ДОГОВОРА;
- (б) са отговорни за спазването на всички законни задължения, наложени им заедно или поотделно;
- (в) следва да приемат подходящи вътрешни правила за правилното изпълнение на ПРОЕКТА в съответствие с разпоредбите на този ДОГОВОР; ако това е предвидено в СПЕЦИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ, тези правила трябва да се приемат под формата на вътрешно споразумение за сътрудничество между БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ;

II.1.2 Общи задължения и статут на всеки БЕНЕФИЦИЕНТ

Всеки БЕНЕФИЦИЕНТ трябва да:

- (а) информира КООРДИНАТОРА незабавно за всяка промяна, която би могла да засегне или да забави изпълнението на ПРОЕКТА и която е известна на БЕНЕФИЦИЕНТА;
- (б) информира КООРДИНАТОРА незабавно за всяка промяна в неговия правен, финансов, технически и организационен статут или за промяна на собствеността, както и за всяка промяна в неговото наименование, адрес или законен представител;
- (в) предоставя своевременно на КООРДИНАТОРА:
  - (I) данни, необходими за изготвяне на доклади, финансови отчети и други документи, предвидени в ДОГОВОРА;

(II) всички необходими документи в случай на одити, проверки, оценяване и мониторинг в съответствие с Членове II.20 и II.21;

(III) всяка друга информация, която следва да се предостави на НА, освен ако според ДОГОВОРА тази информация следва да се подаде директно от БЕНЕФИЦИЕНТА на НА.

II.1.3 Общи задължения и роля на КООРДИНАТОРА

КООРДИНАТОРЪТ ще:

(а) следи ПРОЕКТЪТ да се изпълнява в съответствие с ДОГОВОРА;

(б) бъде посредник за всяка кореспонденция между БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ и НА, освен ако е предвидено друго в ДОГОВОРА, като по-специално КООРДИНАТОРЪТ следва да:

(I) предоставя на НА незабавно информацията, свързана с всяка промяна в наименованието, адреса, законния представител, както и в правния, финансов, технически и организационен статут или в собствеността на всеки от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ или за което и да е събитие, което може да засегне или забави изпълнението на ПРОЕКТА и което е известно на КООРДИНАТОРА;

(II) носи отговорност за предоставяне на всички документи и информация на НА, които могат да се изискват по силата на ДОГОВОРА, освен ако не е предвидено друго в ДОГОВОРА; когато информацията се изисква от другите БЕНЕФИЦИЕНТИ, КООРДИНАТОРЪТ следва да носи отговорност за получаване и проверка на тази информация, преди предаването ѝ на НА;

(в) взема съответните мерки за предоставяне на финансовите гаранции, изисквани по ДОГОВОРА;

(г) внася исканията за плащане в съответствие с ДОГОВОРА;

(д) когато е определен за единствен получател на плащания от името на всички БЕНЕФИЦИЕНТИ, гарантира, че всички съответни плащания са направени на другите

БЕНЕФИЦИЕНТИ без неоснователно забавяне. КООРДИНАТОРЪТ извършва всички плащания към другите БЕНЕФИЦИЕНТИ по банков път и запазва съответните доказателства за банковите преводи към всеки БЕНЕФИЦИЕНТ за нуждите на проверките и одитите, посочени в Член II.20;

(е) носи отговорност за предоставяне на всички необходими документи в случай на проверки и одити, които са започнали преди балансовото плащането, както и в случай на оценяване в съответствие с Членове II.20 и II.21.

КООРДИНАТОРЪТ не може да възлага която и да е от своите задачи на другите БЕНЕФИЦИЕНТИ или на трета страна.

ЧЛЕН II.2 – КОРЕСПОНДЕНЦИЯ МЕЖДУ СТРАНИТЕ

II.2.1 Форма и средства за комуникация

Всяка кореспонденция, свързана с ДОГОВОРА или с изпълнението му, следва да бъде в писмена форма (на хартиен или електронен носител), следва да посочва номера на ДОГОВОРА и да се осъществява, като се използват данните за контакт, посочени в Член I.6.

Електронните съобщения трябва да бъдат потвърдени от подписан оригинал на хартиен носител на това съобщение, ако бъде поискано от някоя от страните, при условие че искането е подадено без неоснователно забавяне. Изпращачът следва да предостави подписан оригинал на хартиен носител без неоснователно забавяне.

Официалните уведомления/покани се изпращат с препоръчана поща с обратна разписка или нейн еквивалент, или с еквивалентни електронни средства.

II.2.2 Датиране на кореспонденцията

Всяко съобщение се счита направено, когато е получено от получателя, освен ако ДОГОВОРАТ посочва датата на изпращане като дата на извършването му.

Електронното съобщение се счита за получено от получателя в деня на успешното му изпращане, при условие че то се изпраща на адресатите, посочени в Член I.6.

Изпращането ще се счита за неуспешно, ако подателят получи съобщение за неизпълнение на доставката. В този случай подателят следва незабавно да изпрати отново същото съобщение на някой от другите адреси, посочени в Член I.6. В случай на неуспешно изпращане, подателят не носи отговорност за забава, ако не успее да изпрати съобщението в рамките на определен карен срок.

Кореспонденцията, изпратена на НА с пощенски услуги, се счита за получена от НА на датата, на която е регистрирано от отдела, посочен в Член I.6.2.

Официално уведомление, изпратено с препоръчано писмо с обратна разписка или по подобен начин или с подобни електронни средства, следва да се счита за получено от получателя на датата на получаване, посочена в обратна разписка или нейния еквивалент.

ЧЛЕН II.3 - ОТГОВОРНОСТ ЗА ВРЕДИ

II.3.1 НА и Комисията не носят отговорност за вреди, причинени или понесени от някой от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, включително за вреди, причинени на трети лица в следствие на или по време на изпълнението на ПРОЕКТА.

II.3.2 Освен в случаите на форсмажорни обстоятелства, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ следва да компенсират НА за всички вреди, претърпени от нея в резултат на изпълнението на ПРОЕКТА или защото ПРОЕКТЪТ не е изпълнен или е изпълнен лошо, частично или със забава.

ЧЛЕН II.4 - КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

II.4.1 БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да вземат всички необходими мерки за предотвратяване на всяка ситуация, когато безпристрастното и обективно изпълнение на ДОГОВОРА е засегнато по причини, свързани с икономически интереси, политически или национални пристрастия, семейни или емоционални връзки или други споделени интереси ("конфликт на интереси").

II.4.2 Всяка ситуация, която представлява или е вероятно да доведе до конфликт на интереси по време на изпълнението на ДОГОВОРА, трябва да бъде съобщена на НА писмено и незабавно. БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва незабавно да предприемат всички необходими стъпки, за да се справят с това положение. НА си запазва правото да провери

дали взетите мерки са подходящи и може да изиска предприемане на допълнителни мерки в рамките на определен срок.

ЧЛЕН II.5 – ПОВЕРИТЕЛНОСТ

II.5.1 НА и БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ са длъжни да запазят поверителността на всяка информация и документи във всякаква форма, доведени до знанието им писмено или устно във връзка с изпълнението на ДОГОВОРА и които изрично са означени в писмена форма като поверителни.

II.5.2 БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ нямат правото да използват поверителна информация и документи по каквато и да е причина, освен за изпълнението на техните задължения по ДОГОВОРА, освен ако писмено е уговорено друго с НА.

II.5.3 НА и БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ са обвързани от задълженията, посочени в Членове II.5.1 и II.5.2 по време на изпълнението на ДОГОВОРА и за период от пет години, считано от балансовото плащане, освен ако:

- (а) съответната страна се съгласи да освободи другата страна от задълженията за поверителност по-рано;
- (б) поверителната информация стане обществено достъпна по друга причина, а не поради нарушение на задължението за поверителност на страната, обвързано с това задължение;
- (в) оповестяването на поверителна информация се изисква по закон;

ЧЛЕН II.6 - ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ДАННИ

II.6.1 Обработка на лични данни от НА и Комисията

Всички лични данни, включени в ДОГОВОРА, се обработват от НА в съответствие с разпоредбите на националното законодателство.

Всички лични данни, съхранявани в ИТ системите, предоставени от Европейската комисия, трябва да бъдат обработвани от Националните агенции съгласно Регламент 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000г. относно защитата на лицата по

отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на тези данни.

Такива данни се обработват от администратора на данни, посочен в Член I.6.1 единствено за целите на изпълнението, управлението и мониторинга на ДОГОВОРА, без да се изключва възможността за предоставянето им на органите, осъществяващи мониторинг или проверка в приложение на националното законодателство, относимо към ДОГОВОРА.

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ имат право на достъп до техните лични данни и правото да внасят корекции в такива данни. Ако БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ имат някакви въпроси, свързани с обработката на техните лични данни, те трябва да ги насочат към администратора на лични данни, посочен в Член I.6.1.

Всички лични данни, съдържащи се в ДОГОВОРА, се обработват от Комисията в съответствие с Регламент (ЕО) No 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на тези данни.

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ имат право да сезират по всяко време Европейския надзорен орган по защита на данните.

II.6.2 Обработка на лични данни от страна на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Когато ДОГОВОРОЪТ изисква обработка на лични данни от страна на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ могат да действат само под надзора на администратора на лични данни, посочен в Член I.6.1 по-специално с оглед на целта на обработката, видовете данни, които могат да бъдат обработвани, получателите на данните и начините, по които лицето, за което са данните, може да упражнява своите права.

Достъпът до данни, който БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ предоставят на техния персонал, следва да е ограничен до необходимото за изпълнението, управлението и мониторинга на ДОГОВОРА.

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ се задължават да вземат нужните технически и организационни мерки за сигурност с оглед на рисковете, свързани с обработката и с естеството на личните данни, за да:

(а) се предотврати получаването на достъп до компютърните системи за обработка на лични данни от всяко неупълномощено лице и по-специално:

(I) неоторизирано четене, копиране, промяна или заличаване на съхранени лични данни;

(II) неоторизирано въвеждане на данни, както и всяко неразрешено разкриване, промяна или заличаване на съхранени лични данни;

(III) използването на системи за обработка на данни чрез устройства за предаване на данни от неупълномощени лица;

(б) се гарантира, че упълномощените потребители на дадена система за обработка на информация имат достъп само до лични данни, за които се отнася правото им на достъп;

(в) водят отчет кои лични данни са били съобщени, кога и на кого;

(г) гарантират, че обработваните лични данни от името на трети страни могат да се обработват единствено по начина, предписан от НА;

(д) гарантират, че по време на съобщаване на лични данни и пренос на съхранени лични данни, данните не могат да се четат, копират или заличават без разрешение;

(е) проектират организационната си структура така, че да отговаря на изискванията за защита на данните.

ЧЛЕН II.7 - ВИДИМОСТ НА ФИНАНСИРАНЕТО ОТ ЕС

II.7.1 Информация относно финансирането от Съюза и използване логото на ЕС

Във всяка информация или публикация, свързани с ПРОЕКТА и направени от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ заедно или поотделно, включително и по време на конференции, семинари или в информационни или рекламни материали (като брошури, листовки, плакати, презентации и др.) се посочва, че ПРОЕКТЪТ е получил финансиране от Европейския съюз и трябва да съдържа логото на ЕС.

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/graphics/identity_en.htm и

http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

Логото на Европейския съюз трябва да бъде достатъчно различимо, когато е изобразено заедно с друго лого.

II.7.2 Освобождение от отговорност на НА и Комисията

Всяка информация или публикация, свързани с ПРОЕКТА и направени от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ заедно или поотделно във всякаква форма и при използване на всякакви средства, следва да посочва, че те отразяват единствено позицията на авторите и че НА и Комисията не са отговорни за употребата на съдържащата се в тях информация.

ЧЛЕН II.8 – ПРАВА, СОБСТВЕНОСТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ (ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРАВА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНА И ИНДУСТРИАЛНА СОБСТВЕНОСТ)

II.8.1 Собственост на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ върху резултатите

Освен ако е предвидено друго в ДОГОВОРА, собствеността върху резултатите от ПРОЕКТА, включително правата върху индустриална и интелектуална собственост, както и върху докладите и други документи, свързани с него, трябва да бъде предоставена на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ.

II.8.2 Съществуващи права на индустриална и интелектуална собственост

Когато преди сключването на ДОГОВОРА съществуват права на индустриална и интелектуална собственост, включително и правата на трети лица, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ следва да съставят списък с всички права на собственост и на ползване на съществуващи преди сключването на ДОГОВОРА права на индустриална и интелектуална собственост и да го оповестят в НА най-късно преди започване на изпълнението.

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да гарантират, че те имат правото да използват всички права на индустриална и интелектуална собственост, възникнали преди сключването на ДОГОВОРА, по време на изпълнението му.

II.8.3 Право на ползване на резултатите и на съществуващи права от НА и ЕС

Без да се нарушават разпоредбите на Членове II.1.1, II.3 и II.8.1, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ предоставят на ЕС правото да ползва резултатите от ПРОЕКТА за следните цели:

- (а) ползване за собствени цели и по-специално предоставяне на информацията на лицата, които работят за НА, институциите, агенциите и органите на ЕС и на институциите на държавите членки, както и за целите на копиране и възпроизвеждане изцяло или частично и в неограничен брой копия;
- (б) публично разпространение и по-специално публикуване на хартиен носител и в електронен или цифров формат, публикуване в Интернет, включително и на интернет страницата Еуропа като достъпен или недостъпен за изтегляне файл, излъчване с всякакъв вид техника на предаване, публично излагане или представяне, съобщаване чрез средства за масова информация, включване в широко достъпни бази данни или индекси;
- (в) превод;
- (г) осигуряване на достъп при индивидуални искания, без право за възпроизвеждане или ползване, както е предвидено в Регламент (ЕО) No 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията;
- (д) съхранение на хартиен, електронен или друг носител;
- (е) архивиране в съответствие с правилата за управление на документи, приложими от НА;
- (ж) правото да разреши или възложи режимите на експлоатация, посочени в точки (б) и (в) на трети страни.

В СПЕЦИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ може да се предвидят допълнителни права за ползване за НА и/или за ЕС.

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да гарантират, че НА и/или ЕС имат право на ползване върху всички съществуващи преди сключването на ДОГОВОРА права на индустриална и интелектуална собственост, които са били включени в резултатите от ПРОЕКТА. Освен ако не е предвидено друго в СПЕЦИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ, съществуващите права трябва да бъдат използвани за същите цели и при същите условия, приложими към правата за използване на резултатите от ПРОЕКТА.

Информацията относно притежателя на авторските права следва да се добави, когато резултатът се разпространява от НА и/или от ЕС. Информацията за авторските права следва да включва: "© - година - наименование на притежателя на авторските права. Всички права запазени. Лиценз на – наименованието на НА –, притежаван под условие" или "© - година - името на притежателя на авторското право. Всички права запазени. Лиценз на Европейския съюз, притежаван под условие."

ЧЛЕН II.9 – ВЪЗЛАГАНЕ НА ДОГОВОРИ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

II.9.1 Когато изпълнението на ПРОЕКТА изисква осигуряването на стоки, дейности или услуги, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ следва да сключат договор за офертата, осигуряваща най-доброто качество за най-ниската сума или ако е по-подходящо, офертата с най-ниска цена. По този начин те трябва да избягват всякакъв конфликт на интереси.

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, действащи в качеството на възложител по смисъла на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно обществените поръчки и отменяйки Директива 2004/18/ЕО или договаряне с възложители по смисъла на Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 26 февруари 2014г. по възлагане от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и отменяйки директива 2004/17/ЕО трябва да спазват приложимите национални правила за обществените поръчки.

II.9.2 БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ носят еднолична отговорност за изпълнението на ПРОЕКТА и за спазването на разпоредбите на ДОГОВОРА. БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да гарантират, че всеки договор за възложение включва разпоредби, според които изпълнителят няма права по отношение на НА в рамките на ДОГОВОРА.

II.9.3 БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да гарантират, че условията, приложими за тях съгласно Членове II.3, II.4, II.5, II.8, II.20 и II.21. са приложими и за изпълнителя.

ЧЛЕН II.10 - ВЪЗЛАГАНЕ НА ЗАДАЧИ, КОИТО СА ЧАСТ ОТ ПРОЕКТА

II.10.1 "Подизпълнение" е договор за обществена поръчка по смисъла на Член II.9, който обхваща изпълнението от трета страна на задачи, които са част от ПРОЕКТА, съгласно посоченото в Приложение I.

II.10.2 БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ могат да възлагат изпълнението на задачи, които са част от ПРОЕКТА, при условие че в допълнение към условията, посочени в Член II.9 и СПЕЦИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ, са изпълнени и следните условия:

- (а) възлагането обхваща само изпълнението на ограничена част от ПРОЕКТА;
- (б) използването на подизпълнители е обосновано с оглед на естеството на ПРОЕКТА и това, което е необходимо за неговото изпълнение;
- (в) очакваните разходи за подизпълнение са ясно определени в бюджета, посочен в Приложение II;
- (г) ако не е предвидено в Приложение I, всяко възлагане се съобщава от КООРДИНАТОРА и подлежи на одобрение от НА, без да се нарушава Член II.11.2;
- (д) БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ следва да гарантират, че условията по Член II.7, приложими за тях, се прилагат и към подизпълнителя.

ЧЛЕН II.11 - ИЗМЕНЕНИЯ НА ДОГОВОРА

II.11.1 Всяко изменение на настоящия ДОГОВОР следва да бъде в писмена форма.

II.11.2 Изменението не може да има за цел или последица внасяне на промени в ДОГОВОРА, които биха поставили под въпрос решението за отпускане на безвъзмездна финансова подкрепа или да противоречат на равното третиране на кандидатите.

II.11.3 Всяко искане за изменение трябва да бъде надлежно обосновано и се изпраща до другата страна своевременно, преди да влезе в сила и във всички случаи един месец преди

края на срока, посочен в Член I.2.2, освен в случаите, когато страната, искаща изменение, има аргумент за това и той е приет от насрещната страна.

II.11.4 Искане за изменение от името на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ се внася от КООРДИНАТОРА.

II.11.5 Измененията влизат в сила от датата, на която последната страна ги подпише или от датата на одобрение на искането за изменение.

Измененията пораждат действие от датата, договорена между страните, или, при липса на договорена дата, от датата, на която изменението влиза в сила.

ЧЛЕН II.12 – ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ИСКОВЕ ЗА ПЛАЩАНИЯ НА ТРЕТИ СТРАНИ

II.12.1 Искове за плащания на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ от НА не могат да бъдат възлагани на трети страни с изключение на надлежно обосновани случаи, когато ситуацията го налага.

Прехвърлянето е валидно спрямо НА, само ако тя е приела прехвърлянето въз основа на писмено и мотивирано искане за това, направено от КООРДИНАТОРА от името на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ. При липса на такова приемане или при неспазване на посочената процедура, прехвърлянето няма да породи действие за НА.

II.12.2 Подобно прехвърляне не освобождава БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ от техните задължения към НА при никакви обстоятелства.

ЧЛЕН II.13 – ФОРСМАЖОРНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА

II.13.1 "*Форсмажорни обстоятелства*" е всяка непредвидима ситуация или събитие извън контрола на страните, което не позволява някоя от тях да изпълни някое от задълженията си по ДОГОВОРА, която не се дължи на грешка или небрежност от тяхна страна или от страна на подизпълнителите, свързани лица или трети страни, участващи в изпълнението и която не може да бъде избегната, въпреки положените усилия. Всяко неизпълнение на услугата, дефекти на оборудването или материалите или закъснение в

предоставянето им на разположение, освен ако не са причинени пряко от случай на форсмажорни обстоятелства, както и трудови спорове, стачки или финансови затруднения не могат да бъдат посочвани като форсмажорни обстоятелства.

II.13.2 Страна, която не може да изпълни задължението си поради форсмажорни обстоятелства, трябва незабавно да уведоми официално другата страна, като посочи естеството, вероятната продължителност и очакваните последици на събитието.

II.13.3 Страните следва да вземат необходимите мерки за ограничаване на щетите, причинени от форсмажорните обстоятелства. Те следва да направят всичко по силите си за възобновяване на изпълнението на ПРОЕКТА възможно най-скоро.

II.13.4 Страна, която не може да изпълни задължението си поради форсмажорни обстоятелства, не се счита в нарушение на задълженията си по ДОГОВОРА, ако е била възпрепятствана да ги изпълни поради форсмажорни обстоятелства.

ЧЛЕН II.14 – СПИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

II.14.1 Спиране на изпълнението от страна на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

КООРДИНАТОРЪТ, действащ от името на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, може да спре изпълнението на ПРОЕКТА или някоя от дейностите му, ако изключителни обстоятелства правят изпълнението невъзможно или изключително трудно, в частност в случай на форсмажорни обстоятелства. КООРДИНАТОРЪТ уведомява незабавно НА, като представя всички мотиви и подробности, както и вероятната дата на възобновяване на дейността.

Освен ако ДОГОВОРЪТ или участието на БЕНЕФИЦИЕНТ е прекратено в съответствие с Членове II.15.1, II.15.2 или точки (в) или (г) на Член II.15.3.1, веднага след като възобновяването на изпълнението на ПРОЕКТА стане възможно, КООРДИНАТОРЪТ информира НА незабавно и внася искане за изменение на ДОГОВОРА, както е предвидено в Член II.14.3.

II.14.2 СПИРАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ СТРАНА НА НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ

II.14.2.1 НА може да спре изпълнението на проекта или някоя от дейностите му:

(а) ако НА има доказателства, че даден БЕНЕФИЦИЕНТ е допуснал съществени грешки, нередности или измами в рамките на процедурата по възлагане или при изпълнението на ДОГОВОРА или ако даден БЕНЕФИЦИЕНТ не успее да изпълни задълженията си по ДОГОВОРА;

(б) ако НА подозира съществени грешки, нередности, измама или нарушение на задължения, извършени от БЕНЕФИЦИЕНТ в рамките на процедурата по възлагане или при изпълнението на ДОГОВОРА и е необходимо да се провери дали те действително са настъпили.

II.14.2.2 Преди да спре изпълнението, НА официално уведомява КООРДИНАТОРА за намерението си, като посочва причините за това, а в случаите, посочени в точка (а) на Член II.14.2.1, и съответните нужни условия за възобновяване на изпълнението. КООРДИНАТОРЪТ следва да бъде поканен да внесе възражение от името на всички БЕНЕФИЦИЕНТИ в срок от 30 календарни дни от датата на получаване на това уведомление.

Ако след разглеждане на внесеното от КООРДИНАТОРА възражение НА реши да спре процедурата по спиране на изпълнението, тя уведомява официално КООРДИНАТОРА за това.

Ако не се внесе възражение или ако, въпреки внесеното от КООРДИНАТОРА възражение НА реши да продължи процедурата по спиране на изпълнението, тя може да спре изпълнението чрез официално уведомление на КООРДИНАТОРА, като посочва причините за спирането, а в случаите, посочени в точка (а) на Член II.14.2.1, и условията за възобновяване на изпълнението или в случаите, посочени в точка (б) на Член II.14.2.1, очакваната датата на приключване на проверката.

КООРДИНАТОРЪТ уведомява незабавно БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ. Спирането поражда действие пет календарни дни след получаване на уведомлението от КООРДИНАТОРА или от по-късна дата, когато това се предвижда в уведомлението.

С цел да се възобнови изпълнението, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да се опитат да изпълнят посочените условия възможно най-бързо и да уведомят НА за напредъка, постигнат в това отношение.

Освен ако ДОГОВОРЪТ или участието на БЕНЕФИЦИЕНТ е прекратено в съответствие с Членове II.15.1 , II.15.2 или точки (в) или (и) на Член II.15.3.1, веднага след като приеме, че условията за възобновяване на изпълнението са били изпълнени или необходимата проверка, включително проверка на място, е била извършена, НА официално уведомява КООРДИНАТОРА за това и го поканва да внесе искане за изменение на ДОГОВОРА, както е предвидено в Член II.14.3.

II.14.3 ПОСЛЕДИЦИ ОТ СПИРАНЕТО

Ако изпълнението на ПРОЕКТА може да бъде възобновено и ДОГОВОРЪТ не е приключил, следва да се изготви изменение на ДОГОВОРА в съответствие с Член II.11, за да се посочи датата, на която ПРОЕКТЪТ ще бъде възобновен, да се удължи срока на изпълнение на ПРОЕКТА и да се предвидят всякакви други промени, нужни за адаптиране на ПРОЕКТА към новите условия за изпълнение.

Спирането се счита прекратено от датата на възобновяване на ПРОЕКТА, одобрена от страните в съответствие с алинея първа. Тази дата може да бъде преди датата, на която изменението влиза в сила.

Всички разходи, извършени от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ за изпълнение на спрения ПРОЕКТ или някоя от дейностите му по време на спирането, не подлежат на възстановяване от безвъзмездната финансова подкрепа.

Правото на НА да спре изпълнението не засяга правото ѝ да прекрати ДОГОВОРА или на участието на БЕНЕФИЦИЕНТ в съответствие с Член II.15.3 и правото ѝ да намали размера на финансовата подкрепа или да поиска възстановяване на недължимо изплатени суми в съответствие с Членове II.18.4 и II.19.

Никоя страна няма право да предяви иск за обезщетение поради спиране на изпълнението от другата страна.

ЧЛЕН II.15 - ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА

II.15.1 Прекратяване на ДОГОВОРА от страна на КООРДИНАТОРА

В надлежно обосновани случаи, КООРДИНАТОРЪТ, действащ от името на всички БЕНЕФИЦИЕНТИ, може да прекрати ДОГОВОРА, като писмено уведоми НА, посочвайки мотивите и датата, от която прекратяването ще породи действие. Уведомлението трябва да бъде изпратено преди прекратяването да породи действие.

Ако не са посочени мотиви или ако НА счита, че посочените мотиви не оправдават прекратяването, НА официално уведомява КООРДИНАТОРА, като посочва основанията за това и ДОГОВОРЪТ се счита неправомерно прекратен с всички произтичащи от това последици, определени в алинея четири на Член II.15.4.

II.15.2 Прекратяване на участието на един или повече БЕНЕФИЦИЕНТИ от КООРДИНАТОРА

В надлежно обосновани случаи, участието на един или няколко БЕНЕФИЦИЕНТИ по ДОГОВОРА може да бъде прекратено от КООРДИНАТОРА, действащ по искане на съответния/ите БЕНЕФИЦИЕНТ/И или от името на всички останали БЕНЕФИЦИЕНТИ. При уведомление на НА за подобно прекратяване, КООРДИНАТОРЪТ следва да посочи мотивите за прекратяване на участието, становището на БЕНЕФИЦИЕНТА или БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, чието участие се прекратява, датата, от която прекратяването поражда действие и предложението на останалите БЕНЕФИЦИЕНТИ за преразпределението на задачите или, когато се налага, за номинациите на един или повече заместници, които трябва да встъпят във всички права и задължения по ДОГОВОРА на освободения БЕНЕФИЦИЕНТ или БЕНЕФИЦИЕНТИ. Уведомлението трябва да бъде изпратено преди прекратяването да породи действие.

Ако не са посочени мотиви или ако НА приеме, че посочените мотиви не оправдават прекратяването, НА официално уведомява КООРДИНАТОРА, като посочва основанията

за това и прекратяването се счита неправомерно с всички произтичащи от това последици, определени в алинея четири на Член II.15.4.

Без да се нарушават разпоредбите на Член II.11.2, следва да се изготви изменение на ДОГОВОРА, за да се фиксират нужните промени.

II.15.3 ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА ИЛИ НА УЧАСТИЕТО НА ЕДИН ИЛИ ПОВЕЧЕ БЕНЕФИЦИЕНТИ ОТ СТРАНА НА НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ

II.15.3.1 НА може да реши да прекрати ДОГОВОРА или участието на един или няколко БЕНЕФИЦИЕНТИ по ПРОЕКТА при следните обстоятелства:

(а) ако промяна на правния, финансов, технически или организационен статут или промяна на собствеността на БЕНЕФИЦИЕНТА може да попречи съществено на изпълнението на ДОГОВОРА или поставя под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова подкрепа;

(б) ако вследствие на прекратяването на участието на един или няколко БЕНЕФИЦИЕНТИ, необходимите изменения на ДОГОВОРА ще поставят под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова подкрепа или биха довели до неравно отношение към кандидатите;

(в) ако БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ не изпълняват ПРОЕКТА, както е посочено в Приложение I или ако даден БЕНЕФИЦИЕНТ не изпълни друго свое съществено задължение, възложено му по силата на настоящия ДОГОВОР;

(г) в случай на *форсмажорни обстоятелства*, за които е съобщено по реда на Член II.13 или в случай на спиране от КООРДИНАТОРА поради извънредни обстоятелства, за което е съобщено по реда на Член II.14, ако възобновяването на изпълнението е невъзможно или ако необходимите изменения на ДОГОВОРА ще поставят под въпрос решението за отпускане на безвъзмездната финансова подкрепа или биха довели до неравно отношение към кандидатите;

(д) Ако относно БЕНЕФИЦИЕНТА бъде отрито производство по обявяване в несъстоятелност, ако е в ликвидация, ако е под разпореждане на съда, ако е сключил споразумение с кредитори, ако е прекратил дейността си или е обект на друга подобна

процедура или се намира в аналогична ситуация, произтичаща от подобна процедура, предвидена в националното законодателство или подзаконови актове;

(е) ако БЕНЕФИЦИЕНТЪТ или което и да е свързано лице по смисъла на алинея втора са били признати за виновни за неправомерно поведение, доказано по какъвто и да е начин;

(ж) ако БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не спазва задълженията си, свързани с плащането на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци в съответствие със законите на страната, в която е установен или в която се изпълнява ПРОЕКТА;

(з) ако НА има доказателства, че БЕНЕФИЦИЕНТЪТ или което и да е свързано лице по смисъла на алинея втора, са осъществили измама, корупция или са въввлечени в участие в престъпна организация, пране на пари или друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на ЕС;

(и) ако НА има доказателства, че БЕНЕФИЦИЕНТЪТ или което и да е свързано лице по смисъла на алинея втора са допуснали съществени грешки, нередности или измами при кандидатстването за отпускане на финансова подкрепа или при изпълнението на ДОГОВОРА, включително в случай на подаване на невярна информация или непредставяне на изискуема информация с цел получаване на безвъзмездната финансова помощ, предвидена в ДОГОВОРА;

(й) ако е подадена жалба от всички други БЕНЕФИЦИЕНТИ, че КООРДИНАТОРЪТ не изпълнява ПРОЕКТА така, както е заложено в Приложение I или не се придържа към друго съществено задължение, посочено като такова, съгласно условията на ДОГОВОРА.

За целите на точки (е), (з) и (и) "което и да е свързано лице" означава всяко физическо лице, което е упълномощено да представлява БЕНЕФИЦИЕНТА или да взема решения от негово име.

II.15.3.2 Преди прекратяване на ДОГОВОРА или на участието на един или няколко БЕНЕФИЦИЕНТИ, НА трябва да уведоми писмено КООРДИНАТОРА за намерението си за прекратяване, като посочи мотивите си за това и като покани КООРДИНАТОРА да внесе възражение от името на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ в срок от 45 календарни дни от датата на получаване на уведомлението, а в случаите по т. (в) на Член II.15.3.1, да информира НА

за мерките, взети, за да се гарантира, че БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ продължават да изпълняват задълженията си по ДОГОВОРА.

Ако, след разглеждане на възражението, внесено от КООРДИНАТОРА, НА реши да спре процедурата по прекратяване на договора, НА трябва да уведоми писмено КООРДИНАТОРА за това.

Ако възражение не се внесе или ако въпреки внесеното от КООРДИНАТОРА възражение НА реши да продължи процедурата по прекратяване на договора, НА може да прекрати ДОГОВОРА или участието на един или няколко БЕНЕФИЦИЕНТИ, като писмено уведоми КООРДИНАТОРА за това, като посочи мотивите си за прекратяването.

В случаите, посочени в точки (а), (б), (в), (д) и (ж) на Член II.15.3.1 в писменото уведомление се посочва датата, на която прекратяването поражда действие. В случаите, посочени в точки (г), (е), (з) и (и) на Член II.15.3.1 прекратяването поражда действие от деня, следващ датата, на която писменото уведомлението е получено от КООРДИНАТОРА.

II.15.4 ПОСЛЕДИЦИ ОТ ПРЕКРАТЯВАНЕТО

Когато ДОГОВОРЪТ бъде прекратен, плащанията от страна на НА трябва да бъдат ограничени до размера, определен в съответствие с Член II.18 въз основа на допустимите разходи, извършени от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, и степента на изпълнение на ПРОЕКТА към датата, на която прекратяването поражда действие. Разходите, свързани с текущи задължения, които подлежат на изпълнение след прекратяването, не се вземат предвид. КООРДИНАТОРЪТ разполага с 60 календарни дни от датата, на която прекратяването на ДОГОВОРА поражда действие, както е предвидено в Членове II.15.1 и II.15.3.2, за да внесе искане за балансово плащане в съответствие с Член I.4.3. Ако в този срок не се внесе искане за балансово плащане, НА няма да възстанови или покрие разходи, които не са включени или не са декларирани в междинния или крайния отчети, одобрени от нея. В съответствие с Член II.19, НА следва да възстанови всички вече изплатени суми, дори ако използването им не е декларирано в междинния или окончателния доклади.

Когато участието на БЕНЕФИЦИЕНТ бъде прекратено, БЕНЕФИЦИЕНТЪТ представя на КООРДИНАТОРА отчет за изпълнението на ПРОЕКТА и, когато е приложимо, финансов отчет за периода от края на последния отчетен период съгласно Член I.4, за който е внесен отчет в НА, до датата, на която прекратяването поражда действие. Документите се подават своевременно, за да се даде възможност на КООРДИНАТОРА да изготви съответното искане за плащане. Само тези разходи, извършени от съответния БЕНЕФИЦИЕНТ до датата, на която прекратяването на участието му поражда действие, подлежат на възстановяване или покриване от безвъзмездната подкрепа. Разходите, свързани с текущи задължения, които подлежат на изпълнение след прекратяването, не се вземат предвид. Искането за плащане за съответния БЕНЕФИЦИЕНТ трябва да бъде включено в следващото искане за плащане, подадено от КООРДИНАТОРА в съответствие с графика, предвиден в Член I.4.

Когато, в съответствие с точка (в) на Член II.15.3.1, НА прекратява ДОГОВОРА с мотива, че КООРДИНАТОРЪТ не е представил искане за плащане и след изпращане на писмена покана все още не е изпълнил това си задължение в срока, определен в Член I.4.5, се прилага алинея първа при следните условия:

- (а) не се предвижда удължаване на срока след датата, на която прекратяването на ДОГОВОРА поражда действие, за КООРДИНАТОРА да внесе искане за балансово плащане, в съответствие с Член I.4.3; и
- (б) на възстановяване или покриване от НА няма да подлежат разходи, направени от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ до датата на прекратяване или до края на срока, посочен в Член I.2.2 (който от двата изтича по-рано), когато не са включени или не са декларирани в междинния или окончателния доклади.

В допълнение към първа, втора и трета алинея, при неправомерно прекратяване на ДОГОВОРА или на участието на БЕНЕФИЦИЕНТ от КООРДИНАТОРА по смисъла на Членове II.15.1 и II.15.2 или при прекратяване на ДОГОВОРА или на участието на БЕНЕФИЦИЕНТ от НА при условията, посочени в точки (в), (е), (з) и (и) на Член II.15.3.1, НА може да намали размера на финансовата подкрепа или да поиска възстановяване на неправомерно изплатени суми в съответствие с Членове II.18.4 и II.19, пропорционално на

тежестта на въпросното неизпълнение и след като позволи на КООРДИНАТОРА и, когато е уместно, и на съответните БЕНЕФИЦИЕНТИ, да внесат своите възражения.

Никоя страна няма право да предяви иск за обезщетение въз основа на прекратяване, осъществено от другата страна.

РАЗДЕЛ В - ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН II.16 - ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

II.16.1 Условия за единичните ставки

Когато финансовата подкрепа е под формата на единични ставки, броят на ставките трябва да отговаря на следните условия:

- (а) ставките трябва да бъдат реално използвани или генерирани в срока, посочен в Член I.2.2.;
- (б) ставките трябва да бъдат необходими за изпълнението на ПРОЕКТА или генерирани от него;
- (в) броят на ставките трябва да бъде определен и проверен и да бъде подкрепен с отчети и документи, посочени в Член II.16.2;

II.16.2 Изчисление на единичните ставки

II.16.2.1 Ключова дейност 1 – Училищно образование/Образование за възрастни

A. Транспортни разходи

- (а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на участниците, включително придружаващите лица, в категория разстояние по ставката, приложима за съответната категория разстояние, съобразно посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА. Ставката за категория разстояние

съставлява размера на финансовата подкрепа за транспортните разходи за отиване и връщане между мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е осъществил отчетеното пътуване.

(в) Придружаващи документи:

- За пътуване, осъществяващо се между изпращащата организация и приемащата организация: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и началната и крайната дата на дейността;

- В случай на пътуване от място, различно от постоянното местожителство на участника и/или пътуване до място, различно от това, където се намира приемащата организация, което води до промяна в категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

Б. Индивидуална подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на дните/месеците на участник, включително придружаващите лица, по ставката, приложима на ден/месец за съответната приемаща държава, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и нейната начална и крайна дата.

В. Организационна подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява чрез умножаване на общия брой участници в дейности за мобилност по ставката, приложима според посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА. В общия брой на лицата, които се вземат предвид при изчисляване на организационната подкрепа, не се включват придружаващите лица на участници в дейност извън страната.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и нейната начална и крайна дата.

Г. Курсови такси

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на дните на курс по ставката, приложима според посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в организирания курс извън страната, налагащ заплащане на курсова такса.

(в) Придружаващи документи: доказателство за записване в курса и за плащане на курсова такса под формата на фактура или друга декларация, издадена и подписана от организатора на курса, посочваща името на участника, името на курса, както и началната и крайната дата на участието на участника в курса.

II.16.2.2 Ключова дейност 1 - Професионално образование и обучение

A. Транспортни разходи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на участниците, включително придружаващите лица, в категория разстояние по ставката, приложима за съответната категория разстояние, съобразно посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА. Ставката за категория разстояние

съставлява размера на финансовата подкрепа за транспортните разходи за отиване и връщане между мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е осъществил отчетеното пътуване.

(в) Придружаващи документи:

- За пътуване, осъществяващо се между изпращащата организация и приемащата организация: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и началната и крайната дата на дейността;

- В случай на пътуване от място, различно от постоянното местожителство на участника и/или пътуване до място, различно от това, където се намира приемащата организация, което води до промяна на категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

Б. Индивидуална подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на дните/месеците на участник, включително придружаващите лица, по ставката, приложима на ден/месец за съответната приемаща държава, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА. В случай на непълен месец при дългосрочна мобилност, финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят дни от непълния месец по 1/30 от ставката за месец.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и нейната начална и крайна дата.

В. Организационна подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява като се умножи общият брой участници в дейности за мобилност по единичната ставка, приложима според посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА. В общия брой на лицата, които се вземат предвид при изчисляване на организационната подкрепа, не се включват придружавашите лица на учащи по време на дейността извън страната.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и нейната начална и крайна дата.

Г. Езикова подкрепа (само за езици, които не се покриват от ОЕП)

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на учащите, които получават подкрепа за езикова подготовка, по ставката, приложима според посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е преминал езикова подготовка по езика, на който ще се извършва обучението извън страната.

(в) Придружаващи документи:

- Доказателство за участие в курсове под формата на декларация, подписана от организатора на курса, посочваща името на участника, на преподавания език, формата и продължителността на предоставената езикова подкрепа, или

- Фактура за закупуване на учебни материали, посочваща съответния език, наименованието и адреса на организацията, издаваща фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата, или

- В случай че езиковата подкрепа се предоставя директно от БЕНЕФИЦИЕНТА: декларация, подписана и датирана от участника, посочваща името на участника, на

преподавания език, формата и продължителността на получената езикова подкрепа.

II.16.2.3 Ключова дейност 1 – Висше образование

Мобилност на персонала

А. Транспортни разходи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на участващите служители в категория разстояние по ставката, приложима за съответната категория разстояние, съобразно посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА. Ставката за категория разстояние съставлява размера на субсидията за транспортните разходи за отиване и връщане между мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е осъществил отчетеното пътуване.

(в) Придружаващи документи:

- За пътуване, осъществяващо се между изпращащата организация и приемащата организация: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и началната и крайната дата на дейността;

- В случай на пътуване от място, различно от местоположението на изпращащата организация и/или пътуване до място, различно от местоположението на приемащата организация, което води до промяна на категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

Б. Индивидуална подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на дните на участник по единичната ставка, приложима на ден за съответната приемаща държава, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и нейната начална и крайна дата.

Студентска мобилност

А. Транспортни разходи:

[Ключова дейност 1- ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ мобилност между програмни страни: Единичните ставки за транспортни разходи са приложими за изпращащи институции от най-отдалечените програмни страни и региони (най-отдалечените региони, Кипър, Исландия, Малта и отвъдморските страни и територии).]

[Ключова дейност 1- ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ мобилност между програмни и партньорски страни. Единичните ставки за пътни разходи между програмни и партньорски страни са приложими за всички пътни разходи между програмните и партньорските страни.]

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на заминаващите студенти в категория разстояние по ставката, приложима за съответната категория разстояние, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА. Единичната ставка за категория разстояние съставлява размера на субсидията за транспортните разходи за отиване и връщане между мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране е дали студентът действително е осъществил отчетеното пътуване.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността извън страната, както и нейната начална и крайна дата.

- Писмени доказателства, издадени от приемащата организация, посочващи:

- Името на студента

- Началната и крайната дата на дейността за мобилност извън страната, в следния формат:

(I) Академична справка (или придружаваща декларация към нея) в случай на мобилност с цел обучение;

(II) Сертификат за практика (или придружаваща декларация към него) в случай на мобилност с цел практика;

- В случай на пътуване от място, различно от местоположението на изпращащата организация и/или пътуване до място, различно местоположението на приемащата организация, което води до промяна в категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

Б. Индивидуална подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на месеците на студент по единична ставка на месец, приложима за съответната приемаща държава, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА. В случай на непълен месец, финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят дни от непълния месец по 1/30 от ставката за месец.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали студентът действително е участвал в дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи:

- Писмени доказателства, издадени от приемащата организация, посочващи:

- Името на студента

- Началната и крайната дата на дейността за мобилност извън страната, в следния формат:

(I) Академична справка (или придружаваща декларация към нея) в случай на мобилност с цел обучение;

(II) Сертификат за практика (или придружаваща декларация към него) в случай на мобилност с цел практика;

Мобилност на персонала и студентска мобилност

[Ключова дейност 1- ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ мобилност между страни от програмата:

А. Организационна подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на участниците в дейностите за мобилност по единична ставка, приложима съобразно посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА. Общият брой на участниците, вземани предвид за изчислението на организационната подкрепа, включва всички студенти и служители, осъществяващи мобилност извън страната, включително тези с нулево финансиране („zero grant“) от средства по Програма „Еразъм+“ на ЕС, както и поканени служители от предприятия, осъществяващи мобилност в страната. В общия брой на лицата, които се вземат предвид при изчисляване на организационната подкрепа, не се включват придружаващите лица на участници в дейност извън страната.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната, както е определено за "Индивидуална подкрепа" по-горе.]

[Ключова дейност 1- ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ мобилност между програмни и партньорски страни

А. Организационна подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на участниците в дейностите за мобилност по единична ставка, приложима съобразно посочено в Приложение III от ДОГОВОРА. Общият брой на участниците, вземани предвид за изчислението на

организационната подкрепа, включва всички студенти и служители, осъществяващи изходяща и входяща мобилност, регистрирани в Приложение II. КООРДИНАТОРЪТ може да изиска допълнителна организационна подкрепа от НА за участници с нулево финансиране от средства по Програма „Еразъм+“ на ЕС. В общия брой на лицата, които се вземат предвид при изчисляване на организационната подкрепа, не се включват придружавашите лица на участници в дейност извън страната.

- (b) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната.
- (c) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната, както е определено за "Индивидуална подкрепа" по-горе.]

II.16.2.4 Ключова дейност 1 – сектор „Младеж“

A. Транспортни разходи

(a) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на участниците, включително придружавашите лица, в категория разстояние по ставката, приложима за съответната категория разстояние, съобразно посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА. Ставката за категория разстояние съставлява размера на финансовата подкрепа за транспортните разходи за отиване и връщане между мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е осъществил отчетеното пътуване.

(в) Придружаващи документи:

- За пътуване, осъществяващо се между изпращащата организация и приемащата организация: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от участника и приемащата организация, посочваща мястото и началната и крайната дата на дейността извън страната, както и името и електронната поща на участника.

- В случай на пътуване от място, различно от постоянното местожителство на участника и/или пътуване до място, различно от това, където се намира приемащата организация, което води до промяна на категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане. В надлежно обосновани изключителни случаи, когато не може да се приложи доказателство от трета страна, участникът и приемащата организация могат да подпишат декларация, посочваща мястото на заминаване и мястото на пристигане, както и името и електронната поща на участника.

Б. Индивидуална подкрепа (приложимо единствено за Европейска доброволческа служба)

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на дните/месеците на доброволец по ставката, приложима на ден/месец за съответната приемаща държава, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА. В случай на непълн месец при дългосрочна мобилност, финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят дни от непълния месец по 1/30 от ставката за месец.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната за определения период.

(в) Придружаващи документи:

- доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от доброволеца, посочваща мястото и началната и крайната дата на дейността извън страната, както и името и електронната поща на доброволеца;

- Доказателство за изплащане на пълния размер на индивидуалната подкрепа, дължима от БЕНЕФИЦИЕНТА на доброволеца под формата на доказателство за превод по банковата сметка на доброволеца или разписка, подписана от доброволеца.

В. Организационна подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на дните/месеците на участник по ставката, приложима на ден/месец за съответната приемаща държава, както е посочено в Приложение III от

ДОГОВОРА. В случай на непълнен месец при дългосрочна мобилност, финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят дни от непълния месец по 1/30 от ставката за месец.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността извън страната за определения период.

(в) Придружаващи документи: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от участника, посочваща мястото и началната и крайната дата на дейността извън страната, както и името и електронната поща на доброволеца.

Г. Езикова подкрепа (приложимо единствено за Европейска доброволческа служба и само за езици, които не се покриват от ОЕП)

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на доброволците, които получават езикова подкрепа, по ставката, приложима според посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали доброволецът действително е преминал езикова подготовка по работния език за дейността извън страната.

(в) Придружаващи документи:

- Доказателство за участие в курсове под формата на декларация, подписана от организатора на курса, посочваща името на доброволеца, на преподавания език, формата и продължителността на предоставената езикова подкрепа, и/или

- Фактура за закупуване на учебни материали, посочваща съответния език, наименованието и адреса на организацията, издаваща фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата, и/или

- В случай че подкрепата за езикова подготовка се предоставя директно от БЕНЕФИЦИЕНТА: декларация, подписана и датирана от доброволеца, посочваща името

на доброволеца, на преподавания език, формата и продължителността на получената езикова подкрепа.

II.16.2.5 Ключова дейност 2 - Стратегически партньорства

A. Управление и изпълнение на ПРОЕКТА

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на месеците продължителност на ПРОЕКТА по ставката, приложима към БЕНЕФИЦИЕНТА, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали БЕНЕФИЦИЕНТЪТ изпълнява дейностите и произвежда продуктите, финансирани по това перо, съгласно заявлението за кандидатстване, одобрено на НА.

(в) Придружаващи документи: следва да се представи доказателство за изпълнени дейности и произведени продукти под формата на деклариране на тези дейности и продукти в крайния отчет. Освен това, произведените продукти следва да бъдат качени от КООРДИНАТОРА в Платформата за разпространение на резултатите и, в зависимост от естеството им, да бъдат достъпни за проверка и одит в помещенията на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ.

Б. Международни срещи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на участниците по ставката, приложима според посоченото в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в международната среща и е осъществил отчетеното пътуване.

(в) Придружаващи документи:

- За пътуване, осъществяващо се между изпращащата организация и приемащата организация: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на

декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името (Само за сектор „Младеж“: електронната поща) на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

- В случай на пътуване от място, различно от постоянното местожителство на участника и/или пътуване до място, различно от това, където се намира приемащата организация, което води до промяна на категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане. Само за сектор „Младеж“: В надлежно обосновани изключителни случаи, когато не може да се приложи доказателство от трета страна, БЕНЕФИЦИЕНТЪТ може да подпише декларация, посочваща мястото на заминаване и мястото на пристигане.

В. Интелектуални продукти

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят работни дни на служителите на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ по ставката, приложима на ден за съответната категория служители за страната, в която се намира съответният БЕНЕФИЦИЕНТ, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране е дали интелектуалният продукт е произведен и дали е с приемливо качество според оценката на НА.

(в) Придружаващи документи:

- доказателство за произведени интелектуални продукти, които следва да бъдат качени в Платформата за разпространение на резултатите и/или в зависимост от естеството им, да бъдат достъпни за проверка и одит в помещенията на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ;

- доказателство за използваното време за труд на персонала с цел производството на интелектуалните продукти под формата на справка за работното време на служител, посочваща името на служителя, категорията на персонала в съответствие с четирите категории, определени в Приложение III, датите и общия брой работни дни на служител за произвеждането на интелектуалните продукти;

- доказателство за естеството на връзката между служителя и съответния БЕНЕФИЦИЕНТ (като трудов договор, договор за доброволчество и т.н.) от официалните документи на БЕНЕФИЦИЕНТА.

Г. Събития за разпространение на резултатите

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на участниците от организации, различни от тази на БЕНЕФИЦИЕНТА и други организации на партньори по ПРОЕКТА, определени в ДОГОВОРА, по ставката, приложима за участник, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали събитието за разпространение на резултатите е осъществено и дали е с приемливо качество според оценката на НА.

(в) Придружаващи документи:

- Описание на събитието за разпространение на резултатите в крайния отчет;

- доказателство за участието в събитието за разпространение на резултатите под формата на списък на участниците, подписан от тях и посочващ името, датата и мястото на провеждане на събитието и за всеки участник: име, електронна поща и подпис, наименование и адрес на изпращащата организация на участника;

- подробна програма и всички документи, използвани или разпространявани по време на събитието.

Д. Учебна, преподавателска и обучителна дейност

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: финансовата подкрепа е единична ставка за транспортните разходи, индивидуалната и езиковата подкрепа. Тя се изчислява, както следва:

- Транспортни разходи: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на участниците по ставката за съответната категория разстояние за пътуване извън страната, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

- Индивидуална подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на дните/месеците на участник, включително придружаващите лица с престой до 60 дни, по ставката, приложима на ден/месец за вида участник и за съответната приемаща държава, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА. В случай на непълен месец за дейности с продължителност повече от 2 месеца, финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят дни от непълния месец по 1/30 от ставката за месец.

- Езикова подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи общият брой на участниците, получаващи езикова подкрепа, по приложимата единична ставка, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите:

- Транспортни разходи: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът е осъществил отчетеното пътуване.

- Индивидуална подкрепа: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в дейността.

- Езикова подкрепа: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът е участвал в дейността за повече от 2 месеца и дали участникът е преминал езикова подготовка по езика за обучение или работния език за провеждането на дейността.

(в) Придружаващи документи:

(I) Транспортни разходи:

- За пътуване, осъществяващо се между изпращащата организация и приемащата организация: доказателство за участие в дейността под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името (Само за Младеж: електронната поща) на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността.

- В случай на пътуване от място, различно от местоположението на изпращащата организация и/или пътуване до място, различно от местоположението на приемащата организация, което води до промяна на категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за

пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

(II) Индивидуална подкрепа:

- доказателство за участие в дейността под формата на декларация, подписана от приемащата организация, посочваща името на участника, целта на дейността, както и началната и крайната дата на дейността;

(III) Езикова подкрепа:

- Доказателство за участие в курсове под формата на декларация, подписана от организатора на курса, посочваща името на участника, на преподавания език, формата и продължителността на предоставената езикова подкрепа, или

- Фактура за закупуване на учебни материали, посочваща съответния език, наименованието и адреса на организацията, издаваща фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата, или

- В случай че езиковата подготовка се предоставя директно от БЕНЕФИЦИЕНТА: декларация, подписана и датирана от участника, посочваща името на участника, на преподавания език, формата и продължителността на получената езикова подкрепа.

II.16.2.6 Ключова дейност 3 - Структурен диалог в областта на младежта

A. Транспортни разходи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на участниците, включително придружаващите лица, в категория разстояние по ставката, приложима за съответната категория разстояние, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА. Ставката за категория разстояние съставлява размера на субсидията за транспортните разходи за отиване и връщане между мястото на отпътуване и мястото на пристигане.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е осъществил отчетеното пътуване.

(в) Придружаващи документи:

- За пътуване, осъществяващо се между постоянното местожителство на участника и приемащата организация: доказателство за участие в дейността извън страната под формата на декларация, подписана от участника и приемащата организация, посочваща мястото и началната и крайната дата на дейността, както и името и електронната поща на участника;

- В случай на пътуване от място, различно от постоянното местожителство на участника и/или пътуване до място, различно от местоположението на приемащата организация, което води до промяна на категорията разстояние, действителният маршрут на пътуване трябва да бъде подкрепен с билети за пътуване или други фактури, определящи мястото на отпътуване и мястото на пристигане. В надлежно обосновани изключителни случаи, когато не може да се приложи доказателство от трета страна, участникът и приемащата организация могат да подпишат декларация, посочваща мястото на заминаване и мястото на пристигане, както и името и електронната поща на участника.

Б. Организационна подкрепа

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: размерът на финансовата подкрепа се изчислява, като се умножи броят на дните на участник по ставката, приложима на ден за съответната приемаща страна, както е посочено в Приложение III от ДОГОВОРА.

(б) Условие за признаване на разходите: условието, от което зависи предоставянето на безвъзмездното финансиране, е дали участникът действително е участвал в срещата за структурен диалог за декларирания период.

(в) Придружаващи документи:

- доказателство за участието в срещата за структурен диалог под формата на декларация, подписана от участника, посочваща мястото и началната и крайната дата на дейността, както и името и електронната поща на участника.

II.16.3. Условия за възстановяване на действително извършени разходи

Когато безвъзмездното финансиране се извършва под формата на възстановяване на действително извършени разходи, се прилагат следните условия:

(а) те са извършени от БЕНЕФИЦИЕНТА;

(б) те са извършени в периода, посочен в Член I.2.2.;

- (в) те са декларирани в одобрения бюджет, посочен в Приложение II, или допустими вследствие на прехвърляне на средства в съответствие с Член I.3.2;
- (г) те са извършени във връзка с ПРОЕКТА, съгласно посоченото в Приложение I, и са необходими за неговото изпълнение;
- (д) те са определени и проверими, вписани са в счетоводните книги на БЕНЕФИЦИЕНТА и са определени в съответствие с приложимите счетоводни стандарти на страната, където се намира седалището на БЕНЕФИЦИЕНТА и са извършени в съответствие с обичайните практики за осчетоводяване на разходите на БЕНЕФИЦИЕНТА;
- (е) те отговарят на изискванията на приложимото данъчно и социално законодателство;
- (ж) те са разумни, обосновани и в съответствие с принципа за добро финансово управление, по-специално по отношение на икономичност и ефективност;
- (з) те не са покрити от ставки, съгласно посоченото в Член II.16.1.

II.16.4 Изчисляване на действително извършени разходи

II.16.4.1 Ключова дейност 1 - Училищно образование/Образование за възрастни, Висше образование

A. Подкрепа за хора със специални потребности

- Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 100% от действително извършените допустими разходи.
- Допустими разходи: разходи, пряко свързани с участници с увреждания и придружаващите ги лица (включително разходи, свързани с транспорт и издръжка, ако са обосновани и ако финансовата подкрепа за тези участници не е поискана в бюджетни пера „Транспортни разходи“ и „Индивидуална подкрепа“) и които са допълнителни към разходите, подкрепени чрез единични ставки, съгласно посоченото в Член II.16.1.
- Придружаващи документи: фактури за действително извършени разходи, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактура, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

B. Извънредни разходи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 75% от действително извършените допустими разходи (за банковата гаранция).

(б) Допустими разходи: разходи за гаранцията за авансово плащане, внесена от БЕНЕФИЦИЕНТА, когато подобна гаранция се изисква от НА, съгласно посоченото в Член I.4.1 от ДОГОВОРА.

(в) Придружаващи документи: доказателство за сумата на банковата гаранция, издадено от организацията, предоставяща гаранцията на БЕНЕФИЦИЕНТА, посочващо наименованието и адреса на организацията, предоставяща гаранцията, сумата и вида на валутата на предоставената сума за гаранцията, както и датата и подписа на законния представител на организацията, предоставяща гаранцията.

II.16.4.2 Ключова дейност 1 - Професионално образование и обучение

А. Подкрепа за хора със специални потребности

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 100% от действително извършените допустими разходи.

(б) Допустими разходи: разходи, пряко свързани с участници с увреждания и придружаващите ги лица (включително разходи, свързани с транспорт и издръжка, ако са обосновани и ако финансовата подкрепа за тези участници не е поискана в бюджетни пера „Транспортни разходи“ и „Индивидуална подкрепа“) и които са допълнителни към разходите, подкрепени чрез единични ставки, съгласно посоченото в Член II.16.1.

(в) Придружаващи документи: фактури за действително извършени разходи, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактура, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

Б. Извънредни разходи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 75% от действително извършените допустими разходи (за банкова гаранция) или 100% от действително извършените допустими разходи (за участието на обучаеми с ограничени възможности).

(б) Допустими разходи:

- разходи, които са необходими, за да позволят на обучаеми с ограничени възможности да участват в дейностите по ПРОЕКТА (с изключение на разходи за транспорт и индивидуална подкрепа за участници и придружаващи лица) и които са допълнителни към разходите, подкрепени чрез единични ставки, съгласно посоченото в Член II.16.1.

- разходи за авансова банкова гаранция, внесена от БЕНЕФИЦИЕНТА, когато подобна гаранция се изисква от НА, съгласно посоченото в Член I.4.1 от ДОГОВОРА.

(в) Придружаващи документи:

- За разходи, свързани с участието на обучаеми с ограничени възможности: фактури за действително извършените разходи, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

- За банкова гаранция: доказателство за сумата на банковата гаранция, издадено от организацията, предоставяща гаранцията на БЕНЕФИЦИЕНТА, посочващо наименованието и адреса на организацията, предоставяща гаранцията, сумата и вида на валутата на предоставената сума за гаранцията, както и датата и подписа на законния представител на организацията, предоставяща гаранцията.

II.16.4.3 Ключова дейност 1 – сектор „Младеж“

A. Подкрепа за хора със специални потребности

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 100% от действително извършените допустими разходи.

(б) Допустими разходи: разходи, пряко свързани с участници с увреждания и придружаващите ги лица (включително разходи, свързани с транспорт и издръжка, ако са обосновани и ако финансовата подкрепа за тези участници не е поискана в бюджетни пера „Транспортни разходи“ и „Организационна подкрепа“) и които са допълнителни към разходите, подкрепени чрез единични ставки, съгласно посоченото в Член II.16.1.

(в) Придружаващи документи: доказателство за плащане за действително извършени разходи, на базата на фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактура, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

Б. Извънредни разходи (приложими единствено за младежки обмени и Европейската Доброволческа Служба)

а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 75% от действително извършените допустими разходи (за банкова гаранция) или 100% от действително извършените допустими разходи (за участието на младежи с ограничени възможности (за разходи, свързани с визи, разрешителни за престой и др.)).

(б) Допустими разходи:

- разходи за визи, разрешения за пребиваване, ваксинации на участници в дейности по мобилност извън страната;
- разходи за настаняване на участници в предварителни срещи за планиране;
- разходи за засилено наставничество и специална подготовка за участие на младежи с ограничени възможности (с изключение на разходи за транспорт и организационна подкрепа за участници и придружаващи лица);
- разходи за авансова банкова гаранция, внесена от БЕНЕФИЦИЕНТА, когато подобна гаранция се изисква от НА, съгласно посоченото в Член I.4.1 от ДОГОВОРА.

(в) Придружаващи документи:

- За разходи за визи, разрешения за пребиваване, ваксинации: доказателство за извършено плащане като фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактура, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата;
- За разходи за настаняване на участници в предварителни срещи за планиране: доказателство за извършено плащане за настаняване като фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата;
- За разходи за допълнително менторство и специална подготовка за участие на младежи в неравностойно положение: доказателство за извършено плащане на база фактури,

посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата;

- За разходи за авансова банкова гаранция: доказателство за сумата на банковата гаранция, издадено от организацията, предоставяща гаранцията на БЕНЕФИЦИЕНТА, посочващо наименованието и адреса на организацията, предоставяща гаранцията, сумата и вида на валутата на предоставената сума за гаранцията, както и датата и подписа на законния представител на организацията, предоставяща гаранцията.

Само за мобилност на младежки работници:

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 75% от действително извършените допустими разходи (за банкова гаранция) или 100% от действително извършените допустими разходи (за разходи, свързани с издаване на визи, разрешителни за престой и др.).

(б) Допустими разходи:

- разходи за визи, разрешения за пребиваване, ваксинации на участници в дейности по мобилност извън страната;

- разходи за авансова банкова гаранция, внесена от БЕНЕФИЦИЕНТА, когато подобна гаранция се изисква от НА, съгласно посоченото в Член I.4.1 от ДОГОВОРА.

(в) Придружаващи документи:

- За разходи за визи, разрешения за пребиваване, ваксинации: доказателство за извършено плащане като фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата;

- За разходи за авансова банкова гаранция: доказателство за сумата на банковата гаранция, издадено от организацията, предоставяща гаранцията на бенефициента, посочващо наименованието и адреса на организацията, предоставяща гаранцията, сумата и вида на валутата на предоставената сума за гаранцията, както и датата и подписа на законния представител на организацията, предоставяща гаранцията.

II.16.4.4 Ключова дейност 2 – Стратегически партньорства

A. Подкрепа за хора със специални потребности

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 100% от действително извършените допустими разходи.

(б) Допустими разходи: разходи, директно дъврзани с участници с увреждания и придружаващи лица след 60-тия ден от престоя, и които са допълнителни към разходите, подкрепени чрез единични ставки, съгласно посоченото в Член II.16.1.

(в) Придружаващи документи: фактури за действително извършени разходи, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

Б. Извънредни разходи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията уравнива възстановяването на 75% от действително извършените допустими разходи с максимум от 50 000 евро на проект, които не покриват разходите за банкова гаранция, ако такава се изисква по ДОГОВОРА.

(б) Допустими разходи:

- Възлагане на дейности: възлагане на дейности и закупуване на стоки и услуги, доколкото е приложимо за БЕНЕФИЦИЕНТА, съгласно посоченото в Приложение I, и доколкото са одобрени от НА, съгласно посоченото в Приложение II.

- Банкова гаранция: разходи за авансова банкова гаранция, внесена от БЕНЕФИЦИЕНТА, когато подобна гаранция се изисква от НА, съгласно посоченото в Член I.4.1 от ДОГОВОРА.

- Разходи за амортизация на оборудване или други активи (нови или втора употреба), съответно зачислени в счетоводните книги на БЕНЕФИЦИЕНТА, при условие че активите са закупени при съблюдаване на разпоредбите на Член II.9 и са отписани в съответствие с международните счетоводни стандарти и обичайните счетоводни практики на БЕНЕФИЦИЕНТА. Разходите за наем или лизинг на оборудване или други активи също са допустими, при условие че тези разходи не превишават разходите за амортизация на подобно оборудване или активи и не подлежат на възстановяване с друг вид финансиране.

(в) Придружаващи документи:

- За възлагане на дейности: фактури за действително извършени разходи, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

- За банкова гаранция: доказателство за сумата на банковата гаранция, издадено от организацията, предоставяща гаранцията на БЕНЕФИЦИЕНТА, посочващо наименованието и адреса на организацията, предоставяща гаранцията, сумата и вида на валутата на предоставената сума за гаранцията, както и датата и подписа на законния представител организацията, предоставяща гаранцията.

- За разходи за амортизация: доказателство за покупката, наема или лизинга на оборудването, съответно зачислено в счетоводните книги на БЕНЕФИЦИЕНТА, доказващи, че тези разходи съответстват на срока, посочен в Член I.2.2 и че степента на действително използване за целите на ПРОЕКТА може да бъде взета под внимание.

II.16.4.5 Ключова дейност 3 - Структуриран диалог в областта на младежта

A. Подкрепа за хора със специални потребности

Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 100% от действително извършените допустими разходи.

(б) Допустими разходи: разходи, пряко свързани с участници с увреждания и придружаващите ги лица (включително разходи, свързани с транспорт и издръжка, ако са обосновани и ако финансовата подкрепа за тези участници не е поискана в бюджетни пера „Транспортни разходи“ и „Организационна подкрепа“) и които са допълнителни към разходите, подкрепени чрез единични ставки, съгласно посоченото в Член II.16.1.

(в) Придружаващи документи: доказателство за плащане за действително извършени разходи, направени на основание фактури за действително извършени разходи, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

B. Извънредни разходи

(а) Изчисляване на финансовата подкрепа: субсидията представлява възстановяване на 75% от действително извършените допустими разходи (за разходи, свързани с (онлайн) консултации и проучвания на нагласите на младите хора, за финансова гаранция и разпространение на резултати) или 100% от действително извършените допустими разходи (за допълнителни разходи, директно свързани с участници с ограничени

възможности и разходи, свързани с визи, разрешение за пребиваване, ваксинации на участници в мобилност извън страната).

(б) Допустими разходи:

- разходи за визи, разрешения за пребиваване, ваксинации на участници в дейности по мобилност извън страната;
- разходи за (онлайн) консултации и проучвания на нагласите на младите хора, ако са необходими за целите на ПРОЕКТА;
- разходи, свързани с разпространение и употреба на резултати;
- допълнителни разходи, пряко свързани с участници с ограничени възможности.

(в) Придружаващи документи:

- За разходи за визи, разрешения за пребиваване, ваксинации: доказателство за извършено плащане на база на фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата;
- За разходи за (онлайн) консултации и проучвания на нагласите на младите хора: доказателство за извършено плащане на базата на фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата;
- За разходи, свързани с разпространение и употреба на резултати: доказателство за извършено плащане на базата на фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата;
- За допълнителни разходи, пряко свързани с участници с ограничени възможности: доказателство за извършено плащане на базата на фактури, посочващи наименованието и адреса на организацията, която издава фактурата, сумата и вида на валутата, както и датата на издаване на фактурата.

II.16.5 Недопустими разходи

В допълнение на всички други разходи, които не отговарят на условията, посочени в Членове II.16.1 и II.16.3, следните разходи не се считат за допустими:

- (а) възвръщаемост на капитала;
- (б) дългове и разходи по обслужване на дългове;
- (в) разходи за рискови експозиции или за обезпечение на дългове;
- (г) дължими лихви;
- (д) трудно събираеми или несъбираеми вземания;
- (е) отрицателни разлики от промяна на валутни курсове;
- (ж) разходи за откриване и обслужване на банкови сметки (включително разходи за преводи от НА, таксувани от банката на БЕНЕФИЦИЕНТА);
- (з) декларирани от БЕНЕФИЦИЕНТА разходи по друг проект, получил финансова подкрепа от бюджета на ЕС (включително субсидии, отпуснати от държава членка, финансирани от бюджета на ЕС, и субсидии, отпуснати от органи, различни от Комисията за целите на изпълнението на бюджета на Съюза); по-специално, непреките разходи няма да бъдат допустими по проекта, одобрен за изпълнение от БЕНЕФИЦИЕНТА, когато той вече изпълнява друг проект със средства от бюджета на ЕС за времетраенето на въпросния период;
- (и) в случай на наем или лизинг на оборудване, стойността на всеки актив, подлежащ на закупуване в края на лизинговия или наемния период;
- (й) апортни вноски от трети страни;
- (к) прекомерни или необмислени разходи;
- (л) ДДС, когато се счита, че подлежи на възстановяване съгласно националното законодателство за ДДС;

ЧЛЕН II.17 – УСЛОВИЯ НА ПЛАЩАНЕ

II.17.1 Банкова гаранция

Когато авансовото плащане зависи от внасянето на банкова гаранция, банковата гаранция трябва да отговаря на следните условия:

- (а) да бъде предоставена от банка или от одобрена финансова институция или, по искане на БЕНЕФИЦИЕНТА и със съгласието на НА, от трета страна;

(б) гарантът ще бъде считан за гарант от първи ред и не се налага НА да подава иск срещу основния длъжник (т.е. БЕНЕФИЦИЕНТА);

(в) предвижда, че гаранцията остава в сила докато авансовото плащане се изчисти от балансово плащане от НА, а в случай че балансовото плащане се извърши в съответствие с Член II.19, три месеца от уведомяването на БЕНЕФИЦИЕНТА в съответствие с Член II.19.2 алинея втора. НА освобождава гаранцията в рамките на следващия месец.

II.17.2 Спиране на срока за плащане

НА може да суспендира срока за плащане, посочен в Член I.4.2 и I.4.4 по всяко време, като писмено уведоми КООРДИНАТОРА, че неговото искане за плащане не може да бъде изпълнено, тъй като или не съответства на разпоредбите на ДОГОВОРА, или защото необходимите придружаващи документи не са били представени, или защото има съмнение относно допустимостта на разходите, декларирани в междинния или крайния отчети.

КООРДИНАТОРЪТ следва да бъде уведомен възможно най-бързо за всяко подобно спиране и за мотивите за него.

Спирането поражда действие от датата, на която уведомяването е изпратено от НА. Остатъкът от срока за плащане започва да тече отново от датата, на която се получат исканата информация или поправените документи или необходимата допълнителна проверка, включително проверки на място, бъде извършена. Когато спирането надхвърля два месеца, КООРДИНАТОРЪТ може да поиска решение на НА дали спирането ще бъде продължено.

Когато срокът за плащане е бил спрян след отхвърлянето на един от междинните отчети, предвидени в Член I.4.2 или на крайния отчет, предвиден в Член I.4.3 и внесенят нов отчет също е отхвърлен, НА запазва правото си да прекрати ДОГОВОРА в съответствие с Член II.15.3.1 (в) с всички последици от това, посочени в Член II.15.4.

II.17.3 Спиране на плащанията

Във всеки момент по време на изпълнението на ДОГОВОРА, НА може да спре авансовите плащания или балансовите плащания за всички БЕНЕФИЦИЕНТИ:

(а) ако НА разполага с доказателства, че даден БЕНЕФИЦИЕНТ е допуснал съществени грешки, нередности или измами в рамките на процедурата по възлагане или при изпълнението на ПРОЕКТА или ако БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не изпълнява задълженията си по ДОГОВОРА;

(б) ако НА подозира съществени грешки, нередности, измама или нарушение на задължения, извършени от БЕНЕФИЦИЕНТА измами в рамките на процедурата по възлагане или при изпълнението на ДОГОВОРА трябва да провери дали те действително са настъпили.

Преди спиране на плащанията, НА следва да уведоми писмено КООРДИНАТОРА за намерението си да спре плащанията, като посочи мотивите си за това, а в случаите по точка (а) от алинея първа, и условията, които трябва да бъдат спазени за възобновяване на плащанията. КООРДИНАТОРЪТ следва да бъде поканен да внесе възражение от името на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ в срок от 30 календарни дни от датата на получаване на уведомлението.

Ако след разглеждане на внесеното от КООРДИНАТОРА възражение НА реши да прекрати процедурата за спиране на плащанията, НА следва да уведоми КООРДИНАТОРА писмено за това.

Ако няма внесено възражение или ако, въпреки внесеното от КООРДИНАТОРА възражение НА реши да продължи процедурата по спиране на плащанията, НА може да спре плащанията, като уведоми писмено КООРДИНАТОРА, посочвайки мотивите за спирането, и в случаите по точка (а) от алинея първа и условията, които трябва да бъдат спазени за възобновяване на плащанията или в случаите по точка (б) от алинея първа и очакваната дата на приключване на необходимата проверка.

КООРДИНАТОРЪТ уведомява БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ незабавно. Спирането на плащанията поражда действие от датата, на която уведомлението е изпратено от НА.

За да се възобновят плащанията, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да положат всички усилия да спазят предписаните условия възможно най-бързо и следва да уведомят НА за напредъка, постигнат в това отношение.

Веднага след като установи, че условията за възобновяване на плащанията са изпълнени или необходимата проверка, включително проверки на място, е приключена, НА следва да уведоми КООРДИНАТОРА писмено за това.

Докато трае спирането на плащанията и без да се ограничава правото му да спре изпълнението на ПРОЕКТА в съответствие с Член II.14.1 или да прекрати ДОГОВОРА или участието на БЕНЕФИЦИЕНТ в съответствие с Член II.15.1 и Член II.15.2, КООРДИНАТОРЪТ няма право да подава искания за плащания, посочени в Членове I.4.2 и I.4.3.

Съответните искания за плащания могат да се подават веднага след възобновяването на плащанията или могат да бъдат включени в първото искане за плащане, дължимо след възобновяването на плащанията в съответствие с графика, предвиден в Член I.4.1.

II.17.4 Уведомление за дължими суми

НА следва да изпрати писмено уведомление за дължими суми, посочвайки дали се дължат от авансови или балансови плащания. Ако се дължи връщане по балансово плащане, следва да се посочи и окончателният размер на безвъзмездната финансова подкрепа, определен в съответствие с Член II.18.

II.17.5 Лихви за забавено плащане

При изтичане на сроковете за плащане, посочени в Членове I.4.2, I.4.3 и I.4.4 и II.17.1 и без да се нарушават разпоредбите на членове II.17.2 и II.17.3, БЕНЕФИЦИЕНТЪТ има право на лихва за забавено плащане. Дължимата лихва не подлежи на включване при определяне на окончателния размер на финансовата подкрепа по смисъла на Член II.18.3.

Дължимата лихва се определя в съответствие с разпоредбите на националното законодателство, приложими към ДОГОВОРА или в правилника на НА.

При липса на такива разпоредби, размерът на дължимата лихва се определя в съответствие със следните правила:

(а) лихвеният процент за забавено плащане е процентът, прилаган от Европейската централна банка за нейните основни операции по рефинансиране в евро ("референтен лихвен процент") плюс три и половина пункта. Референтният лихвен процент е приложим от първия ден на месеца, в който изтича срокът за плащане, съгласно установеното в раздел С на *Официалния вестник на Европейския съюз*.

(б) Спирането на срока за плащане в съответствие с Член II.17.2 или на плащане от страна на НА в съответствие с Член II. 17.3 не може да бъде разглеждано като забавено плащане.

(в) Лихвите за забавено плащане обхващат периода от деня, следващ датата на падежа до и включително датата на действителното плащане, както е установено в Член II.17.7.

(г) По изключение, когато изчислената лихва е по-ниска или равна на 200 евро, тя се изплаща на БЕНЕФИЦИЕНТА само след подаване на искане, внесено в срок от два месеца от получаване на закъснялото плащане.

II.17.6 Приложима валута

Всички плащания от страна на НА се извършват в евро.

Когато БЕНЕФИЦИЕНТЪТ води счетоводството си в евро, следва да конвертира извършените в друга валута разходи в евро в съответствие с обичайната си счетоводна практика.

Когато БЕНЕФИЦИЕНТЪТ води счетоводството си във валута, различна от евро, следва да конвертира извършените в друга валута разходи в евро по средната стойност на обменните курсове за деня, публикувани в раздел С на *Официалния вестник на Европейския съюз*, определен за съответния отчетен период. Когато дневният обменен курс на еврото не е публикуван в *Официалния вестник на Европейския съюз* за съответната валута, конвертирането се извършва при средната стойност на месечните счетоводни ставки, установени от Комисията и публикувани на интернет страницата й (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm), определен за съответния отчетен период.

II.17.7 Дата на плащане

Плащанията от страна на НА се считат за извършени на датата, на която са били дебитираны по сметката на НА, освен ако националното законодателство предвижда друго.

II.17.8 Разходи за банкови преводи

Разходите по банкови преводи ще бъдат разпределяни по следния начин:

- (а) разходите по превод, начислени от банката на НА, са за НА;
- (б) разходите по превод, начислени от банката на БЕНЕФИЦИЕНТА, са за БЕНЕФИЦИЕНТА;
- (в) всички разходи за повторни преводи по вина на една от страните са за страната, която е причинила повторения превод.

II.17.9 Плащания към КООРДИНАТОРА

Плащанията към КООРДИНАТОРА освобождават НА от задължението ѝ за плащане.

ЧЛЕН II.18 - ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНИЯ РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА

II.18.1 Изчисляване на окончателния размер на финансовата подкрепа

Без да се нарушават Членове II.18.2, II.18.3 и II.18.4, окончателният размер на безвъзмездната финансова подкрепа се определя, както следва:

- (а) когато финансовата подкрепа е под формата на възстановяване на допустими разходи, окончателният размер е равен на сумата, получена чрез прилагането на процента за възстановяване, посочен в съответния Член, приложим към допустимите разходи по ПРОЕКТА, одобрени от НА за съответните видове разходи и БЕНЕФИЦИЕНТИ;

(б) когато финансовата подкрепа е под формата на единична ставка, окончателният размер е равен на сумата, получена чрез умножаване на единичната ставка, посочена в съответния Член, по действителния брой на ставките, одобрени от НА за съответните БЕНЕФИЦИЕНТИ;

Когато в Приложение II се предвижда комбинация на различни видове финансова подкрепа, техният размер следва да се добави.

II.18.2 Максимален размер

Общата сума, подлежаща на изплащане на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ от НА, в никакъв случай не може да превишава максималния размер, посочен в Член I.3.1.

Когато сумата, определена в съответствие с Член II.18.1, превишава този максимален размер, окончателният размер на безвъзмездната финансова подкрепа се ограничава до стойността на максималния размер, посочен в Член I.3.1.

II.18.3 Правило за недопускане на печалба

II.18.3.1 Проектът не може да генерира печалба за БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ. "Печалба" означава натрупване на приходи в размер, превишаващ допустимите разходи по ПРОЕКТА.

II.18.3.2 Приходите, които са от значение, са общите приходи, създадени, генерирани или потвърдени към датата, на която е изготвено искането за балансово плащане от КООРДИНАТОРА и които попадат в една от следните две категории:

(а) приход, генериран от ПРОЕКТА; или

(б) финансови вноски, специално предоставени от дарители за финансиране на допустими разходи по ПРОЕКТА и възстановени от НА в съответствие с Член I.3.

II.18.3.3 Следните не се считат за приход от значение за целите на проверката дали ПРОЕКТЪТ генерира печалба за БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ:

(а) финансови вноски, посочени в точка (б) на Член II.18.3.2, които могат да се използват от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ за покриване на разходи, различни от допустимите разходи по ДОГОВОРА;

(б) финансови вноски, посочени в точка (б) на член II.18.3.2, неизползваната част от които не се дължи на дарителите в края на периода, посочен в Член I.2.2.

II.18.3.4 Допустимите разходи, които са от значение, са общите допустими разходи, одобрени от НА за видовете разходи, възстановени в съответствие с Член II.16.

II.18.3.5 Когато окончателният размер на безвъзмездната финансова подкрепа, определена в съответствие с Членове II.18.1 и II.18.2, би довела до печалба за БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, печалбата се приспада пропорционално на окончателната ставка на възстановяване на действителните допустими разходи по ПРОЕКТА, одобрени от НА за видовете разходи, посочени в Член II.16.3. Тази крайна ставка следва да се изчисли въз основа на окончателния размер на безвъзмездната финансова подкрепа във формата, посочена в Член I.3.1, както е определено в съответствие с Членове II.18.1 и II.18.2.

II.18.4 Намаление за лошо, частично или забавено изпълнение

Ако ПРОЕКТЪТ не е изпълнен или е изпълнен лошо, частично или със забава, НА може да намали първоначално одобрената безвъзмездна подкрепа в съответствие с действителното изпълнение на ПРОЕКТА, в изпълнение на условията в Приложение III.

II.18.5 Уведомление за окончателния размер на финансовата подкрепа

НА уведомява писмено КООРДИНАТОРА за окончателния размер на финансовата подкрепа в срок от 60 календарни дни от получаването на крайния отчет от КООРДИНАТОРА. КООРДИНАТОРЪТ може да внесе възражение относно окончателния размер на финансовата подкрепа в срок от 30 календарни дни от получаването на уведомлението.

Ако КООРДИНАТОРЪТ внесе възражение в установения срок, НА го разглежда и уведомява писмено КООРДИНАТОРА за окончателния размер на финансовата подкрепа, като посочва ревизирувания окончателен размер на финансовата подкрепа в срок от 30 календарни дни от датата на получаване на възражението от КООРДИНАТОРА.

Разпоредбите на настоящия Член не засягат възможността КООРДИНАТОРЪТ или НА да предприемат правни действия срещу другата страна в съответствие с разпоредбите, посочени в Член I.8.2.

ЧЛЕН II.19 – ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

II.19.1 Възстановяване при балансово плащане

Когато балансовото плащането се извършва под формата на възстановяване, КООРДИНАТОРЪТ се задължава да възстанови съответната сума на НА, дори ако той не е крайният получател на дължимата сума.

II.19.2 Възстановяване след балансово плащане

Преди възстановяването, НА писмено уведомява КООРДИНАТОРА за желанието ѝ да ѝ бъде възстановена неправомерно изплатена сумата, посочвайки размера на дължимата сума и мотивите за възстановяване, като поканва БЕНЕФИЦИЕНТА да внесе възражение в срок от 30 календарни дни от датата на получаване на уведомлението.

Въз основа на предоставената информация, НА може да вземе решение да ревизира окончателния размер на финансовата подкрепа и, ако е приложимо, сумата да бъде възстановена. В този случай или ако не е внесено възражение или ако въпреки внесеното от страна на КООРДИНАТОРА или съответния БЕНЕФИЦИЕНТ възражение НА реши да продължи процедурата по възстановяване, НА може да потвърди възстановяването официално, като изпрати на КООРДИНАТОРА или съответния БЕНЕФИЦИЕНТ дебитна нота. Дебитната нота трябва да посочва дължимата сума, срокове и дата за плащане.

Ако КООРДИНАТОРЪТ или съответния БЕНЕФИЦИЕНТ не възстанови дължимата сума в срока, указан в дебитната нота, НА възстановява дължимата сума:

а) когато това е възможно, чрез прихващане от дължими на КООРДИНАТОРА или съответния БЕНЕФИЦИЕНТ суми от НА, като предварително го информира, че подлежащата на възстановяване сума ще бъде приспадната от плащане в ход или от бъдещи плащания.

(б) ако е приложимо, чрез използване на банковата гаранция, когато това е допустимо, съгласно Член I.4.1;

(в) чрез предприемане на правни действия срещу БЕНЕФИЦИЕНТА в съответствие с националното право в съответствие с Член I.8.

II.19.3 Процедура по възстановяване

Преди възстановяването, НА следва писмено да уведоми КООРДИНАТОРА или съответния БЕНЕФИЦИЕНТ за желанието ѝ да ѝ бъде възстановена неправомерно изплатена сумата, посочвайки размера на дължимата сума и мотивите за възстановяване, като поканва БЕНЕФИЦИЕНТА да внесе възражение в срок от 30 календарни дни от датата на получаване на уведомлението.

В случай че КООРДИНАТОРЪТ или съответният БЕНЕФИЦИЕНТ внесе възражение в рамките на предоставения срок, НА изпраща на съответната страна уведомително писмо с ревизирания окончателен размер на безвъзмездната финансова подкрепа, дължимата сума за възстановяване и инструкции за възстановяването.

Ако КООРДИНАТОРЪТ или съответният БЕНЕФИЦИЕНТ не възстанови дължимата сума в срока, указан в уведомителното писмо, или не е внесъл възражение в предоставения срок, НА възстановява, когато това е възможно, дължимата сума чрез прихващане от дължими на КООРДИНАТОРА или съответния БЕНЕФИЦИЕНТ суми от НА, като предварително го информира, че подлежащата на възстановяване сума ще бъде приспадната от плащане в ход или от бъдещи плащания.

Ако не се получи възстановяване от КООРДИНАТОРА или БЕНЕФИЦИЕНТА, следвайки процедурата на посочените по-горе разпоредби, НА следва да възстанови дължимата сума:

(а) чрез използване на банковата гаранция, когато това е допустимо, съгласно Член I.4.1;

(б) чрез предприемане на правни действия в съответствие с националното право в съответствие с Член I.8.

II.19.4 Лихви за забавено плащане

Ако плащането не е извършено в срока, указан в уведомителното писмо, върху дължимата сума се начислява лихва в размер, установен в Член II.17.5. Лихвите за забава обхващат периода от деня, следващ датата на падежа до и включително датата, когато НА получи плащане в пълен размер на дължимата сума.

Всяко частично плащане първо покрива такси и лихви за забава и след това главницата.

Такси II.19.5 Банкови такси

Банковите такси, извършени във връзка с възстановяване на сумите, дължими на НА са за сметка на съответния БЕНЕФИЦИЕНТ с изключение на случаите, в които се прилага Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар за изменение на Директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 97/5/ЕО.

ЧЛЕН II.20 – ПРОВЕРКИ И ОДИТИ

II.20.1 Технически и финансови проверки или одити

НА и Комисията могат да извършват технически и финансови проверки и одити във връзка с използването на безвъзмездната финансова подкрепа.

Информацията и документите, предоставени в рамките на проверки или одити следва да се третираат като поверителни.

Проверки и одити по инициатива на НА и Комисията могат да се извършват или пряко от техния персонал или от друг външен орган, упълномощен за това от тяхно име. Проверки и одити могат да бъдат извършвани под формата на документни проверки в помещенията на НА, на Комисията или на всяко лице или орган, упълномощени от тях, или под формата на проверки на място в помещенията на БЕНЕФИЦИЕНТА или обектите и помещенията, където проектът се изпълнява или е бил изпълнен.

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ предоставят на НА/Комисията, както и на всяко лице или орган, упълномощени от тях пълно право на достъп до всички документи, свързани с изпълнението на ПРОЕКТА, резултатите от него и използване на безвъзмездната финансова подкрепа в съответствие с разпоредбите на настоящия ДОГОВОР. БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ им предоставят и достъп до обектите и помещенията, където

ПРОЕКТАТ се изпълнява или е бил изпълнен. Това право на достъп се предоставя за срок от пет години от датата на балансовото плащане на безвъзмездната финансова подкрепа или на възстановяването от БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ, освен ако националното законодателство предвижда по-дълъг срок за това.

Проверки и одити може да се инициират по време на изпълнението на ДОГОВОРА и в период от пет години от датата на балансовото плащане. Този период следва да бъде ограничен до три години, ако максималната сума, посочена в Член I.3.1, е не повече от 60 000 евро.

Процедурата за проверка или одит се счита за открита от датата на получаване на уведомлението на НА.

II.20.2 Задължение за съхранение на документация

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ са длъжни да съхраняват всички оригинални документи, по-специално счетоводни и данъчни документи на всякакъв подходящ носител, включително дигитални оригинали, когато те са признати от съответното национално законодателство и при условията, определени в него за срок от пет години от датата на балансовото плащане, освен ако националното законодателство предвижда по-дълъг срок за това.

Ако максималната сума, посочена в Член I.3.1, е не повече от 60 000 евро, този срок може да бъде ограничен до три години, освен ако националното законодателство предвижда по-дълъг срок за това.

Сроковете, посочени в първа и втора алинеи, следва да бъдат по-дълги, ако е в ход одит, апелативна процедура, съдебен спор или исково производство, свързани с ПРОЕКТА. В подобни случаи, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ се задължават да съхраняват документите, докато одитите, апелативните процедури, съдебните спорове или искови производства приключат.

II.20.3 Задължение за предоставяне на информация

Когато се започне проверка или одит преди балансовото плащане, КООРДИНАТОРЪТ е длъжен да предостави всяка информация, включително информация в електронен формат, поискана от НА или от всеки друг външен орган, упълномощен от нея. Ако е уместно, НА може да поиска подобна информация да се предоставя директно от БЕНЕФИЦИЕНТА. Когато се започне проверка или одит след балансовото плащане, подобна информация се предоставя от съответния БЕНЕФИЦИЕНТ.

НА може да поиска тази информация в рамките на проверки и одити, както е посочено в Член II.20.1.

В случай че съответният БЕНЕФИЦИЕНТ не спазва задълженията си, посочени в първа и втора алинея, НА може да приеме:

(а) всички разходи, недостатъчно информационно обосновани от БЕНЕФИЦИЕНТА, за недопустими;

(б) всяка единична ставка, недостатъчно информационно обоснована от БЕНЕФИЦИЕНТА, за недължима.

II.20.4 Проверки и одит

Въз основа на констатациите, направени по време на проверките или одитите, в срок от 30 календарни дни от края на проверката, НА изпраща предварителен отчет до съответния БЕНЕФИЦИЕНТ, който разполага с 30 календарни дни от датата на получаването му, за да представи възражение. НА трябва да изпрати крайния си отчет на БЕНЕФИЦИЕНТА в срок от 30 календарни дни от изтичане на срока за внасяне на възражение от БЕНЕФИЦИЕНТА.

II.20.5 Последници от констатациите на одита и проверките

Въз основа на окончателните констатации от одитите или проверките, НА може да предприеме мерки, които тя счита за необходими, включително възстановяване при балансово плащане или след балансово плащане на всички или част от плащанията, направени от нея, в съответствие с Член II.19.

Ако окончателните констатации от одитите или проверките бъдат готови след балансовото плащане, сумата, подлежаща на възстановяване, следва да съответства на разликата между ревизирания окончателен размер на безвъзмездната финансова подкрепа, определена в съответствие с Член II.18 и общата сума, платена на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ по ДОГОВОРА за изпълнението на ПРОЕКТА.

II.20.6 Проверки и инспекции от OLAF

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки на място и инспекции в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в:

(I) Регламент (ЕС, Евратом) No 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), отменящ Регламент (ЕО) №. 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) №. 1074/1999 и

(II) на Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) No 2185/96 от 11 ноември 1996 г. относно проверките на място и инспекциите, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности, за да се установи дали са допуснати измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Общността във връзка с решението за предоставяне на безвъзмездни средства.

II.20.9 Проверки и одит от Европейската сметна палата

Европейската сметна палата има същите права като НА и Комисията, особено що се отнася до правото на достъп за целите на проверките и одитите.

ЧЛЕН II.21 – МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

II.21.1 Мониторинг и оценка на ПРОЕКТА

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ се съгласяват да участват и да съдействат за провеждането на действия с цел мониторинг и оценка, организирани от НА и Европейската комисия, както и от всички лица и органи, упълномощени от тях.

В този контекст, БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ трябва да предоставят на НА, Европейската комисия, както и на всички лица и органи, упълномощени от тях, пълно право на достъп до всички документи, свързани с изпълнението на ПРОЕКТА и неговите продукти. Това право на достъп се предоставя за период от пет години от датата на балансовото плащане на безвъзмездната подкрепа или от възстановяването от страна на БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ.

II.21.2 Периодична оценка на единичните ставки

БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ приемат, че НА и Комисията могат да анализират счетоводните им отчети (напр. отчетите, които трябва да поддържат, за да спазват правните си задължения), включително кореспонденция и придружаващи документи, за целите на периодичните оценки на размера на единичните ставки.

Подобни анализи не биха довели до корекция на окончателната сума на безвъзмездната подкрепа по настоящия ДОГОВОР, но могат да бъдат използвани от НА и Комисията с оглед на евентуални бъдещи актуализации на размера на единичните ставки.
